

האחדות הכוללת (ג) (ה' בהיכלו)

1. עין איה שבת לא עמי' 151 קסא.

אומרים לו. באמת כשהנפש מתקדשת מטומאתה ורגשותיה הטבעיים הצפונים בה מתעוררים בקרבה, אז השאלה היותר חודרת ומרה היא אותה השאלה שהיא שואלת את עצמה, כאשר בתוכה ישתומם לבה על אשר ככה הושפלה ונתרחקה מזיו זוהר מלך חיים אשר כבוד וחדר עטר אותה. אמנם חילוף המצבים איננו מורגש בלא הדרגה, ואותו המאפל שההטבעה הבהמית שמה על הנפש אינו זו ממנה על נקלה כ"א בבא עליה הארה מחוצה לה. ע"כ היא עומדת במעמד כזה, שלא כחה הפנימי מתנער לשאלת עומק המשפט והצדק, כ"א אומרים לה. אף שהקול הבא לה מן החוץ איננו ג"כ ממנה נבדל, ושרשו טבוע בעומק מציאותה, אבל כיון שכל חמודותיה העקרויות כבר נתנכרו ממנה וכמו זר נחשבו, ע"כ נמשכים אליה מעמדי השאלה כדבר הבא מחוצה לה, הבוקע ויורד עד עומק הוייתה.

2. אגרות הראיה / כרך א / מד

המונותיאזים הוא בדוי מלבם של נכרים ו"מתורגם ארמית" שלא בדיוק כלל וכלל, הוא מין "א ין - ס ו פ - מ ו ש ג" - שהוא סותר את עצמו, ע"כ יעלה בתוהו.

3. שמונה קבצים א. צה

פחות מההשקפה הזאת מיגיעת את האדם ההשקפה המונוטאיסטית, הנוטה להחסרה השפינוזית, כשהיא מזדככת מסיגיה, המובלטת בחלקים רבים ממנה בהחלק התבוני של החסידות החדשה, שאין שם דבר מבלעדי האלהות...

3א. פנקס יג קיז

"השיטה השפינוזיסטית עם סיגיה יחד היא הפוכה לגמרי מאורן של ישראל. על כן היתה יד ה' בהרגשה של הרבנים הצדיקים באמשטרדם להרחיקו מישראל..."

4. שמונה קבצים א. סה

אבל אם בראשית המחשבה לא תסתמן כ"א מצדה האחד של אין עוד מלבדו, לא היה שום מקום לשום ציור מוסרי ביחש האלהות לפעול עלינו...

4א. שמונה קבצים א. סה

המחשבה בענין האלהות בשני הצדדים שלה - דהיינו: הצד האחד, בצורה המדברת על הבורא והבריאה מכל אחד בפ"ע, כאילו הוא נושא לעצמו, אלא שהם מחוברים יחד מתוך שהבורא מחיה את הבריאה והבריאה מקבלת חיים מהבורא, והצד השני, שאין שם שום מציאות של בריאה כלל, והשם בריאה הוא רק מושאל מצדנו, אנו נבראים אנחנו רק מפני צמצום השגתנו, ובאמת הכל הוא בורא, אלהים, אבל הכל הוא ענין אחר ותוכן אחר, שאין לו שום ערך אל התגלות חלקית, ואלהים הוא דוקא הכל ולא חלק מצד שהוא חלק - המחשבה הזאת פועלת בכל צד מצדיה פעולה מיוחדת על רוח האדם...

5. שמונה קבצים א. סה

על כן אין תרופה אחרת, כ"א לסדר את הרעיון באופן כזה שתהיה המחשבה הראשונה מלבישה לעולם את השניה, ולא יגלו לעולם, כי הראשונה בתור לבוש לשניה העליונה ממנה. ז"א מלביש את א"א, וד' הוא האלהים.

5א. שמונה קבצים א. צה

אבל אי אפשר לגשת עליה למחשבה השנייה ש"אין עוד מלבדו" (פ. ב.) כ"א ע"י ההרגל הגדול וההתלמדות השכלית היותר זכה שאפשר להיות ע"פ ההשקפה הראשונה, ואז היא מלבשת את המחשבה האחרונה באורה לכל פרטיה, ונעשית לה בית קיבול והיכל. אדני בהיכל קדשו...

6. אורות הקודש ב. שצה

1. קושי גדול יש בהציור של השגת אלהות ויחוסה להעולם ולכל הנבראים כולם, על פי הציור של ההויה האלהית מחוץ להויה של העולם, אז נרצה הדבר כאלו איזה הצלחה עמדה, שהאלהים יהיה בחיובו המאושר מהכל, וכל הנבראים הם החסרים, ממניעת הצלחתם, להיות כאלהים.

2. זמפני זה יש נטיה בנפש להציור של האחדות הכוללת, המכרת רק את האלהות, ויודעת גם כן שכל גילוי פרטי איננו ענין האלהות, כי אם הכל, ומקור הכל, ומה שהוא למעלה למעלה מזה.

3. אבל מה שמחלק את הגילוי הפרטי מאלהות, איננו ענין של אמת מצד עצמו, אלא סמיות עינים שלנו גורמת כן, שאיננו מכירים כי אם את הפרטיות.

4. ואנו בעצמנו מציאותנו הפרטית בחסרונותיה היא סמיות עינים.

5. אבל גם דעה זו אינה מתאימה לכל יתר תנאי האושר הכמוסים בגנוי הלב.

6. מה שהוא מישב את הדעת הוא יסוד האושר שבחופש, הצדק החפשי המלא.

7. הטוב המוחלט, החפשי שנוטה בחופשו אל הטוב, הוא מחויב המציאות, וכל יחיד יכול להתעלות בעצם חופשו אל מקור החפץ הטוב, וכשירצה את הטוב המוחלט, ישתאב בגופא דמלכא.

8. ולא תהיה שום הבדלה בינו ובין אלהיו כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם לבין אלהיכם.

9. חוזרים אנו לפי זה, שההויה האמתית היא האלהות, וכל ההויה הירודה ממעלת אלהים עליון איננה כי אם ירידת הרצון בבחירתו הבלתי שלמה, וזה גורם תוספת של גרעון.

10. וסוף כל סוף שכל הטומאה תכלה, והרצון מתוך חופשו יתעלה אל הטוב המוחלט, ויהיה ד' אחד ושמו אחד.

11. והויה זו של חזרת הכל אל האלהות היא השלמות העליונה בהויה, ואין כח להשיג ערכה.

12. הרעיון שכל ההויה כולה היא רק ענין האלהות. ואין עוד דבר לגמרי מבלעדי ד', הוא מענג את הלב מאד.

13. הויה זו של חזרת הכל אל האלהות היא השלמות העליונה בהויה, ואין כח להשיג ערכה.